

Borze v preteklem tednu

10. junij – 14. junij 2013, leto V, št. 25

www.nlbskladi.si

Novi ukrepi za oživitev japonskega gospodarstva

Pretekli teden je minil v znamenju pestrega dogajanja na japonskem kapitalskem trgu. Po večtedenskem upadu vodilnega japonskega indeksa je konec tedna premierju Shinzu Abeju uspelo pomiriti trge s predstavitvijo pozitivnih učinkov monetarne politike na realno gospodarstvo ter napovedjo ukrepov za oživitev japonskega gospodarstva. Po drugi strani pa se negotovost vlagateljev glede morebitnega zmanjševanja stimulativnih ukrepov Ameriške centralne banke nadaljuje, kar se je ponovno odrazilo v tem, da so skoraj vse večje svetovne borze tretji teden zapored zaključile v rahlih rdečih številkah.

v EUR	V zadnjem tednu (7.6.2013-14.6.2013)	Letos (31.12.2012 - 14.6.2013)
Svet - MSCI World*	-1,17%	+8,35%
ZDA - S&P 500*	-1,74%	+13,01%
Evropa - DJ STOXX 600*	-1,45%	+4,09%
Japonska -Topix*	+2,64%	+11,42%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets*	-3,46%	-10,46%

* Donosnost cenovnega indeksa v EUR; vir: Bloomberg.

Negotovost vlagateljev glede zaostrovanja japonske monetarne politike, ki se zadnje tri tedne odraža v izrazitem padcu cen japonskih delnic, se je v začetku preteklega tedna še okrepila. K temu je pripomogla odločitev Japonske centralne banke, da ohrani trenutni nivo denarne mase nespremenjen. To je vodilo v prodajo japonskih delnic, tokijski Nikkei je tako nadaljeval medvedji trend s skoraj 1,5 % padcem, investitorji pa so svoje naložbe preusmerjali v nakupe japonskega jena (ta se je v primerjavi z dolarjem po večmesečnem padanju v preteklem tednu okrepil za več kot 3 %, kar predstavlja rekordno tedensko rast po juniju 2009). Vlagatelji so med drugim varno zatočišče iskali tudi v švicarskem franku, ki je dosegel enomesečni vrh. Negativni trend na japonskem kapitalskem trgu je ob koncu tedna uspelo prekiniti japonskemu premierju s izjavo o prvih pozitivnih učinkih japonske monetarne politike na realno gospodarstvo. Podvojitev tekočega računa plačilne bilance zaradi oslabitve jena, medletna rast bančnega kreditiranja za 2,1 % v maju ter izboljšanje zaupanja potrošnikov so le nekateri izmed njih. V središču zanimanja vlagateljev se je znašel tudi tretji, najpomembnejši paket ukrepov za oživitev tretjega največjega svetovnega gospodarstva, ki se poleg predhodnih ukrepov ekspanzivne monetarne politike in močnih fiskalnih spodbud osredotoča na dolgoročne strukturne gospodarske reforme. Ukrepi ciljajo predvsem na večjo prožnost trga dela, reformo zdravstvenega sektorja, povečanje konkurenčnosti kmetijskega sektorja in deregulacijo nekaterih ostalih sektorjev. Pri tem pa ne gre spregledati posledice omenjenih ukrepov, predvsem močne obremenitve japonskega dolga, ki naj bi prihodnje leto dosegel že 230 odstotkov BDP-ja.

Tudi negotovost investitorjev glede morebitnega zmanjševanja obsega odkupov državnih in hipotekarnih obveznic (trenutno 85 mrd dolarjev na mesečni ravni) s strani Ameriške centralne banke (FED) se nadaljuje. Ti so zato toliko bolj pozorni na podatke z ameriškega trga dela. Pred pričetkom zmanjševanja kvantitativnega sročanja želijo centralni bankirji videti znatno izboljšanje razmer na trgu dela, med drugim vsaj nekajmesečni zaporedni prirast števil v višini najmanj 200 tisoč novih delovnih mest. V mesecu maju je bilo v ZDA na novo ustvarjenih 175 tisoč delovnih mest, kar je preseгло povprečno napoved analitikov (+167 tisoč), majska trgovina na drobno pa se je glede na april okrepila za 0,6 %. Kljub temu velja poudariti, da trenutna brezposelnost vodilnega svetovnega gospodarstva s 7,6 % ostaja bistveno nad 6,5 %, kar FED postavlja za mejo upravičenosti odkupovanja državnih in hipotekarnih obveznic. Ob tem in trenutno "negrozeči" nizki inflaciji je precej verjetno, da se FED-u z zmanjševanjem stimulativnih ukrepov (še) ne mudi.

Za dodaten pesimizem vlagateljev je v preteklem tednu poskrbela tudi objava polletnega poročila Svetovne banke o znižanju napovedi globalne gospodarske rasti s predhodne ocene 2,3 % na 2,2 % za letošnje leto, za leti 2014 in 2015 pa pričakujejo 3 % in 3,3 % rast. Pri tem poudarjajo, da nižje rasti ne vidijo kot posledice nezadostnega povpraševanja, temveč kot vzpostavitev normalnih in bolj vzdržnih stopenj rasti. Zlasti države v razvoju pa bodo v prihodnje svojo rast gradile predvsem na domači potrošnji.

Dogajanje na kapitalskih trgih so v minulem tednu zaznamovale tudi prevzemne aktivnosti družb. Med slednjimi je največ pozornosti vzbudil spletni velikan Google kot absolutni zmagovalc (ali poraženec, kar je pri prevzemih pogosto) v prevzemni bitki za izraelsko podjetje Waze, ki se ukvarja z razvojem in implementacijo navigacijskih aplikacij. Z nakupom družbe v skupni vrednosti 1,1 milijarde dolarjev, za katero sta se med drugim potegovala tudi Apple in Facebook, si je Google utrdil prednost na trgu spletnih zemljevidov in navigacije. Tudi dogajanje na slovenski borzi je minilo v znamenju prevzemnih aktivnosti. Hrvaškemu Agrokorju je namreč po večletnih pogajanjih končno uspelo že skoraj kupiti 53-odstotni lastniški delež Mercatorja. Cena delnice je v minulem tednu poskočila za skoraj 20 %, posledično je slovenska borza kot ena redkih zaključila teden v zelenem.

Mateja Šivec, finančni analitik

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Trg republike 3, Ljubljana (v nadaljevanju: NLB Skladi), ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur. l. RS, št. 108/10, 78/11; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi, ki jih upravlja družba NLB Skladi. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s